

АЛАРМ 11

КОЛКУ И ЗА ШТО НИ Е КУСО ЧЕРГИЧЕТО?

КАКО ПРОВЕРИВМЕ?

Од 2011 година Сојузот на синдикатите на Македонија (ССМ) за пресметка на неопходните трошоци на живот го користи инструментот синдикална минимална кошница (СМК). СМК ги мери трошоците во седум основни групи производи и добра:

- 1 исхрана и пијалоци (63 артикли, кои иако не ги изразуваат целосните потреби за исхрана, ги изразуваат можностите, навиките и традицијата во исхраната и тоа во минимална вредност);
- 2 домување (комунални трошоци со пет елементи и покуќнина, опрема за куќа и одржување - 13 добра);
- 3 хигиена (7 производи за лична и куќна хигиена; минимум количини по најниски цени);
- 4 превоз (два месечни билети за јавен превоз);
- 5 облека и обувки (по едно парче за секој член на семејството по сезони);
- 6 култура (еднаш во кино, еден неделен и дневен весник); и
- 7 одржување и здравје (не вклучува лекаства за хронични болести).

Основна претпоставка на СМК е дека домаќинството е четиричлено семејство кое живее во дом од 50м² и не поседува автомобил. Во кошницата не се вклучени трошоците за рекреација, образование, хотели и ресторани, семејни прослави и други слични трошоци.

ШТО ПРОВЕРИВМЕ?

Ги споредивме податоците за вредностите за 2012 и 2013 година за: а) четиричлено семејство кое живее во дом од 50м², не поседува автомобил и прима една просечна плата, б) четиричлено семејство/домаќинство кое согласно Законот за социјална заштита (член 47) првите 3 години прима 100% од утврдената висина за социјална помош и в) четиричлено семејство/домаќинство кое согласно Законот за социјална заштита (член 48) по истекот на третата година прима 50% од утврдената висина за социјална помош.

И еве за колку ни е кусо чергичето, изразено во денари:

2012	Неопходни трошоци СМК	Просечна исплатена плата и висина на социјална помош	Кусок по домаќинство, месечно	Кусок по лице, месечно	Кусок по лице, дневно
четиричлено домаќинство со една плата	31.468	20.903	10.565	2.641	88
четиричлено домаќинство со 100% социјална помош	31.468	4.926	26.542	6.635	221
четиричлено домаќинство со 50% социјална помош	31.468	2.463	29.005	7.251	242

сумите се изразени во денари

2013	Неопходни трошоци СМК	Просечна исплатена плата и висина на социјална помош	Кусок по домаќинство, месечно	Кусок по лице, месечно	Кусок по лице, дневно
четиричлено домаќинство со една плата	32.235	21.114	11.121	2.780	93
четиричлено домаќинство со 100% социјална помош	32.235	4.926	27.308	6.827	227
четиричлено домаќинство со 50% социјална помош	32.235	2.463	29.772	7.443	248

сумите се изразени во денари

И додека црвеното салдо се зголемува, бројот на корисници на социјална помош на волшебен начин се намалува:

број на домаќинства корисници на социјална помош

2006	64.517
2009	49.515
2010	44.940
2011	36.991
2012	33.717
2013	Нема податоци

а бројот на блокираните жиро сметки во јануари 2014 година пораснал на 207.086, од кои 64.479 биле на фирми, а 142.607 на граѓани (извор: Утрински весник, 14.02.2014). Праксата на блокирање на сметките на примателите на социјална помош по било кој основ е грубо кршење на Законот за извршување (член 5, 84 и 104).

За фалење ли е „успехот“ што во 2013 година некои од нас го живееле денот со 20 денари, односно со 40 денари доколку домаќинството било примател на социјална помош, а со 176 денари доколку во домаќинството се слевала една плата?

Кој тоа пресметал дека за најнеопходните трошоци треба да бидат доволни 704 денари за домаќинството со една плата, 164 денари за домаќинството кое прима полн износ на социјална помош и 82 денари за домаќинството кое прима 50% од износот за социјална помош?

FOUNDATION ФОНДАЦИЈА
OPEN OTBORENO
SOCIETY ОПШТЕСТВО
MACEDONIA МАКЕДОНИЈА

8^{ми} Септември
8 Shtatori